ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)

της 8ης Ιουνίου 2000 *

Στην υπόθεση C-46/99,

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον Δ. Γκουλούση, νομικό σύμβουλο, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον C. Gómez de la Cruz, μέλος της νομικής υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

προσφεύγουσα,

κατά

Γαλλικής Δημοκρατίας, εκπροσωπούμενης από τις K. Rispal-Bellanger, υποδιευθύντρια στη διεύθυνση νομικών υποθέσεων του Υπουργείου Εξωτερικών, και C. Bergeot, chargé de mission στην ίδια διεύθυνση, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την Πρεσβεία της Γαλλίας, 8 B, boulevard Joseph II,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο να διαπιστωθεί ότι η Γαλλική Δημοκρατία, μη θεσπίζοντας και, επικουρικώς, μη κοινοποιώντας στην Επιτροπή, εμπροθέσμως, τις αναγκαίες

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί πλήρως με την οδηγία 93/104/ΕΚ του Συμβουλίου, της 23ης Νοεμβρίου 1993, σχετικά με ορισμένα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου εργασίας (ΕΕ L 307, σ. 18), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη ΕΚ και την εν λόγω οδηγία,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους R. Schintgen, πρόεδρο τμήματος, G. Hirsch και Β. Σκουρή (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: S. Alber
γραμματέας: R. Grass

έχοντας υπόψη την έκθεση του εισηγητή δικαστή,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 22ας Φεβρουαρίου 2000,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 16 Φεβρουαρίου 1999, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων άσκησε, δυνάμει του άρθρου 169 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 226 ΕΚ), προσφυγή με αντικείμενο να διαπιστωθεί ότι η Γαλλική Δημοκρατία, μη θεσπίζοντας και, επικουρικώς, μη κοινοποιώντας της, εμπροθέσμως, τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί πλήρως με την οδηγία 93/104/ΕΚ του Συμβουλίου, της 23ης Νοεμβρίου 1993, σχετικά με ορισμένα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου εργασίας (ΕΕ L 307, σ. 18, στο εξής: οδηγία), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη ΕΚ και την εν λόγω οδηγία.

2 Το άρθρο 18, παράγραφος 1, στοιχεία α' και γ', της οδηγίας ορίζει ότι τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθούν προς αυτή το αργότερο στις 23 Νοεμβρίου 1996 ή βεβαιώνονται το αργότερο κατά την ημερομηνία αυτή ότι οι κοινωνικοί εταίροι θέτουν σε εφαρμογή κατόπιν συμφωνίας τις αναγκαίες διατάξεις, ενώ παράλληλα τα κράτη μέλη οφείλουν να λάβουν κάθε αναγκαίο μέτρο ώστε να μπορούν ανά πάσα στιγμή να εγγυηθούν τα επιβαλλόμενα από την οδηγία αποτελέσματα και ότι ενημερώνουν πάραυτα την Επιτροπή.

3 Με έγγραφο της 13ης Μαρτίου 1997, η Γαλλική Κυβέρνηση ενημέρωσε την Επιτροπή ότι η γαλλική νομοθεσία ήταν ήδη σύμφωνη με τις περισσότερες διατάξεις της οδηγίας και ότι σκόπευε να καταθέσει ενώπιον του Κοινοβουλίου, πριν από το τέλος του πρώτου εξαμήνου του 1997, νομοσχέδιο με τις αναγκαίες συμπληρωματικές διατάξεις προκειμένου να διασφαλισθεί η πλήρης μεταφορά της οδηγίας αυτής.

4 Δεδομένου ότι η Γαλλική Δημοκρατία δεν της κοινοποίησε τις διατάξεις που θεσπίστηκαν για τη συμμόρφωση με την οδηγία και δεδομένου ότι δεν διέθετε

κανένα πληροφοριακό στοιχείο από το οποίο να μπορεί να συμπεράνει ότι αυτό το κράτος μέλος είχε θεσπίσει τις αναγκαίες προς τούτο διατάξεις, η Επιτροπή κίνησε την προβλεπόμενη στο άρθρο 169 της Συνθήκης διαδικασία.

5 Με έγγραφο της 30ής Μαΐου 1997 η Επιτροπή όχλησε τη Γαλλική Κυβέρνηση προκειμένου να υποβάλει εντός δύο μηνών τις παρατηρήσεις της επί του ζητήματος της προσαπτομένης παραβάσεως.

6 Οι γαλλικές αρχές δεν απάντησαν στο έγγραφο αυτό.

7 Δεδομένου ότι δεν έλαβε καμία περαιτέρω ανακοίνωση σχετικά με τη θέσπιση των εν λόγω μέτρων, η Επιτροπή απηύθυνε στη Γαλλική Δημοκρατία, με έγγραφο της 20ής Ιανουαρίου 1998, αιτιολογημένη γνώμη με την οποία επαναλάμβανε τις παρατηρήσεις του εγγράφου οχλήσεως και καλούσε το κράτος μέλος αυτό να συμμορφωθεί με την εν λόγω γνώμη εντός δύο μηνών από της κοινοποιήσεώς της.

8 Με έγγραφο της 13ης Μαρτίου 1998, οι γαλλικές αρχές απάντησαν στην αιτιολογημένη γνώμη, αφενός, υποστηρίζοντας ότι αρκετές εθνικές διατάξεις είναι ήδη σύμφωνες με την οδηγία και, αφετέρου, διευκρινίζοντας ότι, όσον αφορά τη διάταξη της οδηγίας σχετικά με τη διάρκεια της εβδομαδιαίας ανάπαυσης, η διάταξη αυτή θα αποτελέσει αντικείμενο προσεχούς μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο στο πλαίσιο νομοσχεδίου με το οποίο σκοπείται επίσης η μεταφορά της οδηγίας 94/33/ΕΚ του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1994, για την προστασία των νέων κατά την εργασία (ΕΕ L 216, σ. 12).

9 Εκτιμώντας ότι η Γαλλική Δημοκρατία δεν έχει πλήρως συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις που υπέχει από την εν λόγω οδηγία, η Επιτροπή άσκησε την παρούσα προσφυγή.

10 Η Γαλλική Δημοκρατία, ενώ επαναλαμβάνει την επιχειρηματολογία της κατά την οποία η εθνική νομοθεσία σχετικά με τη διάρκεια της εργασίας, την εβδομαδιαία ανάπαυση και τις άδειες μετ' αποδοχών είναι ήδη σύμφωνη με τις αντίστοιχες διατάξεις της οδηγίας, δεν αμφισβητεί την προσαπτόμενη παράβαση αφού παραδέχεται ότι πρέπει ακόμη να μεταφερθούν στο γαλλικό δίκαιο οι διατάξεις σχετικά με τη νυκτερινή εργασία (τμήμα ΙΙΙ της οδηγίας) και με την 24ωρη εβδομαδιαία ανάπαυση, στην οποία πρέπει να προστεθεί ημερήσια ανάπαυση 11 ωρών. Η Γαλλική Κυβέρνηση διευκρινίζει συναφώς ότι η μεταφορά των διατάξεων αυτών, λαμβανομένων υπόψη των δυσκολιών που ανακύπτουν υπό το πρίσμα του γαλλικού κοινωνικού δικαίου, κατέστησε απαραίτητη μια εμπεριστατωμένη πραγματογνωμοσύνη εκ μέρους των αρμοδίων αρχών. Προσθέτει ότι η κανονιστική ρύθμιση που θα διασφαλίσει την πλήρη μεταφορά της οδηγίας βρίσκεται στο στάδιο της κυρώσεως.

11 Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι, δεδομένου ότι η πλήρης μεταφορά της οδηγίας δεν πραγματοποιήθηκε εντός της προθεσμίας που αυτή έτασσε, η προσφυγή που άσκησε η Επιτροπή πρέπει να κριθεί βάσιμη.

12 Κατά συνέπεια, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Γαλλική Δημοκρατία, μη θεσπίζοντας εμπροθέσμως τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που ήσαν αναγκαίες για να συμμορφωθεί με την οδηγία, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία αυτή.

Επί των δικαστικών εξόδων

13 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ζήτησε να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα η Γαλλική Δημοκρατία, η οποία ηττήθηκε, η Γαλλική Δημοκρατία πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα)

αποφασίζει:

1) **Η Γαλλική Δημοκρατία, μη θεσπίζοντας εμπροθέσμως όλες τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που ήσαν αναγκαίες για να συμμορφωθεί με την οδηγία 93/104/ΕΚ του Συμβουλίου, της 23ης Νοεμβρίου 1993, σχετικά με ορισμένα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου εργασίας, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία αυτή.**

2) **Καταδικάζει τη Γαλλική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.**

Schintgen Hirsch Σκουρής

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 8 Ιουνίου 2000.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος του δευτέρου τμήματος

R. Schintgen